

Dosarul nr. 2ra-125/22

2-19120991-01-2ra-01022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – I. Țonov

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru

ÎNCHEIERE

06 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Macari Ivan și de Macari Anastasia, prin intermediul avocatului Osoian Lilian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Macari Ivan către Macari Anastasia și Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 244 din Chișinău, cu privire la constatarea nulității certificatului de proprietate și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 17 noiembrie 2020,

c o n s t a t ă :

La 16 iulie 2019, Macari Ivan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Macari Anastasia și CCL nr. 244 din Chișinău, intervenient accesoriu IP "Agenția Servicii Publice", solicitând: - Constatarea nulității absolute a certificatului nr. 63 din 08 februarie 2017, eliberat de CCL nr. 244, în care s-a indicat că "*în xxxxxde pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău, locuiesc Macari Ivan și fiica Macari Anastasia, și că ambii sunt membri ai CCL nr. 244*", cu indicarea caracteristicilor apartamentului și mențiunea privind achitarea cotei de participare în CCL nr. 24 la 08 februarie 2017, în care a fost indicat că *Macari Anastasia a participat la achitarea cotei de participare în CCL nr. 244*", și care a servit drept temei pentru înregistrarea la 28 ianuarie 2019 a dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile după Macari Anastasia; - Radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierii cu privire la dreptul de proprietate a Anastasiei Macari în privința bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, xxxxxde pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău și a dispune menținerea înscrierii în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a reclamantului în privința acestui bun imobil în întregime; - Încasarea de la Macari Anastasia și CCL nr. 244 a prejudiciului moral în sumă de 20000 lei de la fiecare.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că din căsătoria cu Macari (Marin) Svetlana, la xxxxx, s-a născut fiica Macari Anastasia.

Cu soția au locuit împreună, într-o odaie în căminul din str. Xxxxx nr. 4 din mun. Chișinău, care i-a fost acordată la 12 ianuarie 1993 de către Comisariatul de Poliție al sectorului Botanica.

În anul 1993, în calitate de participant la conflictul armat de pe Nistru din 1992, a fost inclus în rând pentru a deveni membru al CCL nr. 244 împreună cu soția Macari (Marin) Svetlana.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, din 15 septembrie 1995 căsătoria lui cu Macari Anastasia a fost desfăcută.

În anul 2001, reclamantul a devenit membru al CCL nr. 244 și a primit apartamentul xxxxx situat pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău, iar ulterior a achitat integral cotizația corespunzătoare.

În anul 2003 s-a căsătorit cu Vrînceanu (Macari) Natalia, iar din această căsătorie s-au născut doi copii.

În altă ordine de idei, reclamantul a menționat că la 15 mai 2013, Macari Anastasia a depus cerere de chemare în judecată către Macari Ivan și Macari Natalia cu privire la instalarea în apartamentul xxxxx de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău și stabilirea modului de folosire, însă prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 martie 2014 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014) acțiunea a fost respinsă.

La 10 septembrie 2014, Macari Anastasia a depus o cerere de chemare în judecată către Macari Ivan și Macari Natalia cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți de ½ din apartamentul xxxxx de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău și stabilirea modului de folosință, însă prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 martie 2016 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2017) acțiunea a fost respinsă.

Ulterior, la 08 februarie 2017, CCL nr. 244 i-a eliberat certificatul nr. 63, prin care a confirmat că în apartamentul xxxxx din mun. Chișinău, str. Xxxxx, xxxxx, locuiește numai Macari Ivan, care este membru al CCL nr. 244 și că acesta a achitat cota de participare în CCL nr. 224.

Pentru înregistrarea dreptului de proprietate, reclamantul s-a adresat la Agenția Servicii Publice în luna iunie 2019, unde a aflat că dreptul de proprietate asupra apartamentului deja a fost înregistrat la 28 ianuarie 2019 pe numele lui Macari Ivan și Macari Anastasia, în baza certificatului nr. 63 din 08 februarie 2017, eliberat Anastasiei Macari de către CCL nr. 244, prin care s-a confirmat că Macari Anastasia este membru al CCL nr. 244 și a achitat cota de participare în CCL nr. 244.

În acest sens, reclamantul a invocat nulitatea certificatului nr. 63 din 08 februarie 2017, eliberat de CCL nr. 244, în partea în care e indicat că Macari Anastasia este membru al CCL nr. 244 și a achitat cota de participare în CCL nr. 244, deoarece, apartamentul este proprietatea reclamantului, care este membru al CCL nr. 244 și care a achitat cota de participare în CCL nr. 244, iar Macari Anastasia nu a fost membru al CCL nr. 244 și nu a achitat cota de participare în CCL nr. 244.

Suplimentar, Macari Ivan a indicat că a suportat anumite suferințe psihice în urma înregistrării dreptului de proprietate de către pârâtă asupra apartamentului său, motiv pentru care solicită compensarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 17 noiembrie 2020, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial.

S-a constatat că Macari Ivan, în calitate de membru al Cooperativei pentru Construcția Locuințelor nr.244, mun. Chișinău, a achitat pe deplin cota de participare pentru apartamentul xxxxx, nr. cadastral xxxxx.01.049, de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău și este unicul proprietar al imobilului menționat.

S-a constatat nulitatea parțială certificatului nr.63 din 08 februarie 2017, emis de Cooperativa pentru Construcția Locuințelor nr.244, în partea în care s-a indicat că în apartamentul xxxxx de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău, locuiesc Macari Ivan cu fiica de la prima căsătorie Macari Anastasia, că ambii sunt membri ai CCL nr.244 și că Macari Anastasia a participat la achitarea cotei de participare în CCL nr.244.

S-a exclus numele Anastasiei Macari din certificatul nr.63 din 08 februarie 2017 și s-a radiat dreptul de proprietate în devălmășie înregistrat la 28 ianuarie 2019 pe numele Anastasiei Macari asupra apartamentului xxxxx, nr. cadastral xxxxx.01.049, de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău, cu menținerea înregistrării dreptului de proprietate asupra acestui imobil după Macari Ivan, cu 1,0 cotă-parte.

S-a respins capătul de cerere de chemare în judecată cu privire la compensarea prejudiciului moral.

La 30 noiembrie 2020 și la 26 februarie 2021, Macari Ivan și avocatul Coptu Sergiu au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 17 noiembrie 2020.

La 15 decembrie 2020 și la 01 martie 2021, Macari Anastasia prin intermediul avocatului Osoian Lilian, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 17 noiembrie 2020.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, s-au respins cererile de apel depuse de Macari Ivan, prin intermediul avocatului Coptu Sergiu și de Macari Anastasia, prin intermediul avocatului Osoian Lilian.

S-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 17 noiembrie 2020, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Macari Ivan către Macari Anastasia și Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 244 din Chișinău, cu privire la constatarea nulității certificatului de proprietate și încasarea prejudiciului moral.

Pentru a decide astfel, prin prisma prevederilor art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă, sub aspectul hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 martie 2014 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014) și a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 martie 2016 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2017), instanța de apel a menționat că prima instanță corect a constatat nulitatea absolută a certificatului nr. 63 din 08 februarie 2017 cu referire la Macari Anastasia, prin excluderea acesteia din certificat.

În context, luând în considerație constatarea nulității absolute a certificatului nr. 63 din 08 februarie 2017, în condițiile art. 504 și art. 505 din Codul civil, Curtea de Apel Chișinău a considerat justă soluția primei instanțe cu privire la radierea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile privind dreptul de proprietate al Anastasiei Macari asupra apartamentului xxxxx de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău.

Totodată, cu privire la pretenția reparării prejudiciului moral, instanța de apel a remarcat că Macari Ivan nu a îndeplinit sarcina probațiunii în acest sens.

Cu referire la apelul declarat de Macari Anastasia, Curtea de Apel Chișinău a menționat că circumstanțele de fapt menționate de apelantă au constituit obiect de examinare în cadrul litigiilor anterioare, iar în rezultatul aprecierii acestora s-a constatat că Macari Anastasia nu deține dreptul de proprietate sau alte drepturi reale în privința apartamentului xxxxx de pe str. Xxxxx, xxxxx.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a menționat că nu au fost prezentate probe concludente și pertinente în sensul achitării de către Macari Anastasia a cotei de participare la apartamentul xxxxx de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău.

În concluzie, Curtea de Apel Chișinău a constatat că apelul declarat de Macari Anastasia nu conține temeiurile prevăzute la art. 386 - 388 din Codul de procedură civilă și a considerat declarative alegațiile apelantei privind ilegalitatea și netemeinicia hotărârii contestate.

La 06 ianuarie 2022, Macari Ivan a declarat recurs, solicitând casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021 și emiterea unei noi hotărâri prin care pretențiile cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, să fie admise integral.

În motivarea cererii de recurs, Macari Ivan a menționat că respingând cererea cu privire la recuperarea prejudiciului moral, instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de prevederile art. 1422, art. 1423 din Codul civil (în redacția până la 01.03.2019) și art. 1998, art. 2000, art. 2025, art. 2036 art. 2037 din Codul civil (în redacția de la 01.03.2019).

De asemenea, recurentul a menționat că instanțele de judecată nu au luat în considerație probele anexate în sensul demonstrării suportării cheltuielilor de judecată și neîntemeiat au respins aceste pretenții.

Suplimentar, recurentul a considerat că instanța de apel nu a acordat o deplină eficiență procedurii de judecare a cauzelor civile în ordine de apel.

La 23 februarie 2022, a fost înregistrat recursul declarat de Macari Anastasia, prin intermediul avocatului Osoian Lilian, prin care a fost solicitată casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021 și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 17 noiembrie 2020, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Macari Ivan.

În motivarea cererii de recurs s-a menționat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, sunt ilegale și încalcă vădit prevederile Articolului 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Articolul 1 Protocolul 1 Adițional la protejarea proprietății, deoarece Macari Anastasia a fost deposedată de proprietate într-o manieră descrisă eronat în deciziile care se contestă.

În context, s-a menționat că instanțele de judecată au interpretat eronat aspectul investițiilor Anastasiei Macari în construcția cooperativei, cu toate că la 02 decembrie 2016, recurenta a achitat în contul CCL nr.244 cota-parte de participare la construcția apartamentului xxxxx de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău.

De asemenea, recurenta a menționat că instanța de apel a aplicat prevederile Codului civil în redacția din 26 decembrie 1964 și ale Codului civil în redacția din 2019, deși nu face nicio ingerință în hotărârea instanței de fond, care a aplicat eronat legislația.

Suplimentar, recurenta a remarcat că instanțele de judecată nu s-au expus asupra mai multor argumente invocate de către Macari Anastasia cu referire la netemeinicia acțiunii lui Macari Ivan.

În concluzie, recurenta a menționat că instanța de judecată nu era în drept de a dispune radierea dreptului de proprietate înregistrat la 28 ianuarie 2019 pe numele Anastasiei Macari asupra apartamentului xxxxx de pe str. Xxxxx, xxxxx, din mun. Chișinău.

În altă ordine de idei, recurenta a remarcat că prima instanță a examinat cauza cu încălcarea normelor procedurale încălcând părții în proces dreptul de asistență juridică

și dreptul la un proces echitabil, examinând cauza în absența pârâtei/recurentă și a avocatului, or, instanța de apel nu a ținut cont de acest aspect.

Cu referire la prevederile art.434 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, a fost expediată participanților la proces la 17 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice. (f.d.116, vol.II)

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului, consideră că recursul depus de Macari Ivan, la 06 ianuarie 2022, și de Macari Anastasia, prin intermediul avocatului Osoian Lilian, la 23 februarie 2022, sunt în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Macari Ivan și Macari Anastasia, prin intermediul avocatului Osoian Lilian, sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenților este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a

deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în recursul declarat de Macari Ivan și de Macari Anastasia, prin intermediul avocatului Osoian Lilian.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Macari Ivan și de Macari Anastasia, prin intermediul avocatului Osoian Lilian.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas